

es saia

PREMI TORRE

D'ALGAI DA

no 19

Juliol de 1982

preu: 50 pts.

ELEGIA A UNS LLAVIS FREDS!

Lúgubrement el cor perdé la nit,
un crit de desesper trencà l'albada,
el gall cantà escanyat un salm d'adéu
mentre portava el vent roses marcides.
No vaig saber estimar!, fredes les mans
inútilment perderen el contacte;
no eren aquells ulls sols els teus ulls,
dintre el teu cos altre vaixell solcava.
Dins el silenci teu, sol, em vaig perdre
cercant pels teus carrers un sol desig;
cada somni volgut era sols somni,
cada onada del cos sols desesper.
Quan el vent angoixós semblà enfonsar-me
dintre el mar enfurit del meu fracàs,
uns llavis vaig cercar on aferrar-me
i en posar-hi el meu bes, foren els meus.
Un crit de desesper trencà l'albada,
un gall cantà escanyat l'últim adéu.

Miquel Oliver

Poesia de Miquel Oliver,
guanyadora del premi
"Reina Amàlia" del
Ministeri de Cultura.

Editorial

Hem començat un altre estiu que, segons sembla, s'anuncia sec i calent. Tornam a tenir el perill d'incendis forestals que a Algaida presenten un risc més gros que a altres pobles per la gran extensió de pinars i garrigues que hi ha dins el nostre terme. L'any passat vam poder escriure un editorial felicitant-nos d'haver-ne sortit amb uns quants focs no de massa importància. Es obligació de tots procurar que enguany encara sigui millor amb la nostra prudència i la nostra vigilància. I també amb la nostra col·laboració ajudant a l'extinció del foc si es produís qualche incendi important.

Amb l'estiu també arriben les vacances per a molta gent, especialment pels estudiants. I vénen les verbenes, i les vetlades, i qualche copa de més, i les carreres amb moto o cotxe, i les imprudències davant el volant a altes hores de la nit. La contrapartida de tot això són les molèsties que pateixen moltes persones amb el renou que es produeix, i les desgràcies que -Déu no ho vulgui!- poden succeir. Demanam des d'aquí un respecte a tothom i el compliment de les normes de bons ciutadans. Pensem que la diversió no està barallada amb el civisme. Es més, demanam mà dura amb els qui no vulguin conviure així com toca, segurs com estam que tots, absolutament tots, en sortirem guanyant.

Seguim amb el mateix tema. Els allots han començat les vacances i aprofiten per jugar, encalçar-se, trullar per tot el poble, qualcar en bicicleta... I tot això ho fan sense anar molt alerta ni posar-hi massa esment. Es normal, perquè són allots. Ara bé, és necessari que els grans tenguem coneixement per ells i, sobretot quan anem al volant, posem l'atenció i la precaució que ells no hi posaran. En una paraula, que tenguem seny pels allots que no estan tan obligats a tenir-ne.

MOVIMENT

DEMOGRAFIC

HAN NASCUT

mes de MAIG:

dia 26: *Andreu Trobat Sastre*,
de Antoni i Maria.

mes de JUNY:

dia 1: *Antoni Oliver Barros*
de Pere i Aina.

dia 1: *Antoni Pedregosa Miralles*, fill de
Fransesc i Margalida.

dia 2: *Maria-Magdalena Maya Garcias*, de Francesc
i Magdalena.

dia 12: *Miquel Munar Trobat*,
de Miquel i Maria.

dia 13: *Francisca Fullana Melis*, de Josep i Antònia.

dia 18: *Catalina-Maria Andreu Salom*, filla de Felip
i Maria.

HAN MORT

mes de JUNY:

dia 3: *Pere Amengual Moranta*
als 59 anys.

dia 9: *Antònia Fullana Janer*
de 82 anys.

dia 27: *Bartomeu Trobat Oliver*
als 90 anys.

ES SAIG

Bolletí de l'Obra C. ALGAIDA
mensual. D.L. P.M. 495-1980

Dirigeixen: *Delfi Mulet*

Francesc Antich.

Dibuixos: *Jaume Falconer.*

Fotografia: *Joan Balaguer.*

Administració: *Llorenç Oliver.*

Redacció: *Rei, l. ALGAIDA*

ES SAIG només es responsabilitza del EDITORIAL.

Imprimeix Apòstol y Civilizador. PETRA

PLA D'OBRES I SERVEIS

Dins el Pla d'Obres i Serveis del Consell l'Ajuntament va acordar el passat dia 28 de gener sol·licitar ajuda per dur a terme dues obres: l'asfaltat del camí de Son Roig i del camí de Darrera Ses Vinyes.

El primer projecte és de 3.093.615 pessetes de pressupost i el segon de 1.347.611 pts. Es va sol·licitar del Consell una subvenció del 80 % per ambdues obres.

Dins la distribució de subvencions que el Ple del Consell ha fet en el Pla d'Obres i Serveis, a Algaida se li han conedit les següents quantitats:

Camí de Son Roig,	2.020.211 pessetes.
Camí de Darrera Ses Vinyes,	643.321 "

Això representa que el Pla cobreix un 66 % de la primera obra i un 50 % de la segona. Ara l'Ajuntament ha d'acordar quin tant per cent serà a base de contribucions especials, sempre partint de la base que es va decidir que en cap cas podrien superar les contribucions el 30 % del total.

Aquestes dues obres es posaran en marxa immediatament.

PRÒRROGA DE LES OBRES D'ENLLUMENAT PÚBLIC

L'empresa Electricaciones de Mallorca S.A. a qui va esser adjudicada l'obra d'instal·lació de l'enllumenat públic s'havia compromès a acabar l'obra en cinc mesos, és a dir, el 30 de maig. Degut a una sèrie d'imprevists, sol·licitaren una pròrroga de 45 dies, pròrroga que va esse acceptada. Per tant el plaç per concluir l'obra serà dia 15 de juliol.

MODIFICACIONS SERVEI AUTOCARS

L'empresa d'autocars Caldentey va sol·licitar de la Conselleria de Transports autorització per suprimir un dels serveis que cobreix de Palma a Algaida i canviar l'horari d'un altre. En el Ple de dia 3 de juny es va acordar presentar una alegació en contra d'aquesta sol·licitud. L'Ajuntament demana que es mantenguin els servicis que actualment ofereix l'empresa i que tota modificació d'horari es faci després d'un estudi i consulta als pobles afectats en vistes a una millora dels transport i dels seus horaris.

m'han dit que diuen

En sentírem un que deia que enguany és un mal any per solucionar els problemes des futbol d'Algaida, perquè sa gent quedarà tan embafada de futbol des Mundials, que, qui més qui manco, se'n fotrà de que l'any qui ve desaparegui l'Algaida. De fet, i sense broma, cada any hi ha hagut problemes per trobar una Directiva, però enguany no duim camí de trobar directius ni jugadors.

Hi ha un parell de coses que són fotudes: se senten molts pocs comentaris sobre aquest tema, ni a favor ni en contra. I, per altra part, es pocs comentaris que hem sentit parlaven tots de "culpables" de sa situació, cap ni un de solucions des problema. I culpables, com sempre, n'hi ha molts segons qui sigui es comentarista; per a molts, tota sa culpa és des jugadors; també n'hi ha que troben que es problema és de directives de temporades passades, i que enguany trobam lo que havien sembrat aquests darrers anys; i, finalment, hi ha gent que considera que a Algaida li manca afició, que no ha sabut respondre mai... (aquí hem d'afegir-hi els qui creuen que es Club Ses Maioles va ajudar a caure un poc més).

S'assumepte des coloms de Pina du molta de "coa". Han fet unes gloses, amb unes octavetes anònimes, que no saben ben bé què volen dir, però que ajudaran a remoure més es fang i no a aclarir-lo. Un deia: "no sé que vol dir aquest gloriador, però mal fetes sí que hi estan, i molt".

Es caçadors estan un poc empipats (o un molt) perquè enguany no els deixaran caçar fins dia 15 d'agost. Això sí que demostra clarament què ha d'esser s'autonomia; si aquí tots es caçadors troben que sa mixomatosis mata es conills i s'ha d'obrir dia 15 de juliol, i tancar sa temporada un mes abans, a Madrid no ho saben o no en fan cas.

No sé si deu esser sa calor, però no senten parlar tant de sopars com aquest hivern passat. Se reuneixen es Socis Fundadors, i no sopen; hi ha Assemblea de l'Associació de Pares, i per preparar-la, tampoc sopen; es caçadors pareix que descansen, i Sa Talaieta també, en fan qualcun, però no fan llarg; es d'es futbol no sé si ja en saben, de sopar; es Cossiers famolt que no s'asseuen peu davall taula. Això és una vergonya. Perquè, és lo que deia un, venga criticar si fan molts de sopars, però això demostra que hi ha ganes de fer coses o de parlar-ne, se fa tertúlia, se parla de s'Ajuntament, i moltes altres coses, i això és bo.

Si amb un sopar s'havien d'arreglar una sèrie de coses, n'hi ha molts que pagarien de bon gust un bon sopar, sobre tot s'antic president des futbol, si es vera que va treure tants de milions a sa loteria (¿o no ha estat vera, Sebastià?).

Els Cossiers, darrerament, han fet una feinada; anaren a s'inauguració d'es Mundials a Barcelona. Ja sé que no varen ballar an es Nou Camp, però és que hi anaren com a espectadors després d'haver ballat es dissabte a Cornellà. Així mateix és casualitat que tenguessin una sotida a Barcelona just es dia abans de s'inauguració d'es Mundials. N'hi havia un que deia que sa seva dona encara no estava molt segura de si havien ballat, o si era una excusa. Hi ha gent mal pensada.....

I parlant dels Cossiers, l'Honorable Jordi Pujol se'n va anar molt satisfet d'haver vist ballar els Cossiers, a Cura. Per aconseguir que ballassin un dia feiner, a mig horabaixa, hi ha d'haver unes raons molt fortes. De què haurà d'esser es sopar, aquesta vegada?

Un Sord

BENAVENTURATS ELS QUI
TREBALLEN PER LA PAU.

Feliços els artesans de la reconciliació.
Feliços els qui construeixen ponts entre els veïnats del carrer,
i els veïnats d'interessos,
i els veïnats d'ideologies.
Feliços els qui viuen convençuts de que la pau
és un fruit de la justícia.
Feliços els creadors de germanor i de comunitat.
Feliços els qui creuen en les mans fent rotlo.
Feliços els qui dels dits per acusar
en sabem fer mà per estrènyer.
Feliços els qui no trepitjen mai ningú,
sinó que passen fent el bé comú.
Feliços els qui pacifiquen els impacients
i impacienten els pacifistes.
Feliços els qui no diuen la veritat
com qui tira pedres a la cara.
Feliços els qui mai fan de la pau una arma.
Feliços els missatgers de bones notícies.
Feliços els qui es fixen en lo que ens uneix.
Feliços els qui de lo que ens separa en fan una preocupació
i, sobretot, una tasca.
Feliços els qui sembren en el cap llavors de veritat i de seny.
Feliços els qui conren en el cor sentiments de serenor
i d'alegria.
Feliços els qui refusen la destrucció i la repressió.
Feliços els qui cerquen la paraula, i el gest, de la unió.
Feliços els qui d'un buf no en fan una ventada.
Feliços els qui fan de la distensió i del respecte,
el seu programa i la seva norma.
Feliços els qui no empren la força bruta de la calúmnia
a l'hora de defensar la vida,
i que no fan distincions entre les vides d'uns
i les vides d'uns altres.

BENAVENTURATS SERAN

perquè Déu els reconeixerà com a FILLS.

L'honorable Jordi Pujol a Cura.

Pels nacionalistes, per la gent que estima Mallorca en el vertader sentit de la paraula, per ventura la visita de l'Honorable Jordi Pujol al Puig de Randa ha estat la més significativa de las que ha fetes durant la seva estada a Mallorca.

Va esser un acte molt senzill, gens protocolari en el qual, el President de la Generalitat, amb caràcter fraternal i amigable va visitar, podríem dir, el primer esglaió de la cultura catalana a Mallorca, el lloc on Ramon Llull va viure durant cert temps, i que el seu esforç ha contribuït a la universalització de la nostra cultura, malgrat l'imperialisme castellà mos hagi negat la nostra història i cultura durant tants d'anys.

Segons el nostre parer, l'acte no fou un folklorisme com ho foren altres visites que va fer a l'illa. Va esser un contacte directe amb les arrels de la nostra cultura. Els Cossiers li donaren una prova de manteniment de la nostra personalitat, sense manipulacions ni fam de protagonismes personals.

En Jordi Pujol abans de ser President de la Generalitat havia estat d'altres vegades a Algaida, i un dels records més vius i agradables que en tenia, era el del ball dels Cossiers per Sant Jaume.

Per ventura, l'ambient i el lloc feren que el discurs no fos una deferència protocolària i de quedar bé, amb paraules buides i barroques. El seu parlament va esser una autèntica reivindicació nacionalista, animant a tots els països de parla catalana a la recuperació de la nostra personalitat, des dels punts de vista llingüístic, cultural i nacional.

Allà dalt vérem a dos presidents junts, el de la Generalitat i el del Consell General Interinsular i no poguérem resistir la tentació de comparar. A un se'l veia segur, un home format i convençut, que du molts d'anys lluitant per la recuperació del seu poble. A l'altre, un home amb molt manco seguretat política i tal vegada massa poc compromès en la lluita de recuperació dels seu poble. ¿Quan sentirem dir al nostre President les paraules que va dir el President de la Generalitat?

La premsa de Balears, una vegada més, dins la seva línia espanyolista, sols va informar de notícies de tipus revista "Hola", "Personas", "Diez Minutos"; etc En una paraula, com sempre, va desinformar. Fins i tot hi ha hagut un diari que ha volgut polemitzar la venguda del President a les illes, com un intent d'imperialisme català. Ja està bé d'enganyar el poble!

Andreu Majoral

PREHISTÒRIA D'ALGAIDA

Aquestes fulles no volen esser una novetat. Es tracta, senzillament, d'una recopilació de tot allò que he trobat escrit i publicat sobre restes prehistòriques o indicis d'elles trobades dins el terme municipal d'Algaida. Són molt pocs els testimonis que en tenim; això ha fet que els especialistes hagin tingut poc interès per estudiar-los. Ara bé, el que ningú o quasi ningú s'hagi interessat per lo nostre no fa que nosaltres no ens preocupem de tenir-ne uns coneixements mínims.

Tant de bo que aquesta tasca que tan humilment he tractat de començar es continuï i qualche dia es pugui fer un estudi seriós sobre el tema.

0.- INTRODUCCIO

Diu el Pare Munar quan parla de la prehistòria que "és la ciència que estudia un període de l'existència humana, del qual no existeix cap testimoni escrit. Es l'estudi de l'home primitiu, el qual no ha deixat sinó les seves despulles sepultades dins qualche cova, uns monuments de rústica estructura i els rudimentaris utensilis, que emprava, per a través de tot això col·legir quina era la seva cultura i els seus costums".

Aquesta definició ens pot donar una mínima idea d'allò que anam a emprendre. Parlarem d'uns testimonis, d'unes restes que tenim a mà i que tots podem veure, per, a través d'elles, a lo millor, arribar a tenir-ne una noció sobre l'estil de vida d'aquella gent que un bon dia va emprar-los.

Com advertència diré que el nostre parentesc amb aquelles persones coincideix únicament en què ens ha tocat viure en el mateix lloc i conrar les mateixes terres. Es tracta del període que va del 2.000 al 123 abans de Crist, i que coincideix amb l'arribada dels primers pobladors a Mallorca i la dominació de l'illa pels romans.

Talaiot de Son Coll. Aquesta pedra tan grossa que es veu ha caigut del seu lloc, empesa per les arrels dels ullastres. (Del "Corpus de Toponímia de Mallorca" de Mascaró Passarius).

1.- CULTURA DE LES COVES

Quan a Mallorca arribaren els primers pobladors és quasi segur que començaren a instal·lar-se dins coves naturals, ja que el seu estatge aquí era més bé provisional i casual. Aquest tipus de vivenda va durar probablement uns 200 o 300 anys (del 2.000 al 1.800 o 1.700 abans de Crist). D'aquest temps s'han trobat a Mallorca ganivets de pedra foguera i ceràmica d'argila amb una ornamentació molt senzilla, formada per unes ratlles gravades damunt el test, anomenada incisa; lo que fa pensar que era aquest el material emprat per ells.

Dins el nostre terme en tenim un exemple: LA COVA DEL PUIG DE S'ESCOLÀ (Son Reus). De totes formes és molt difícil poder fer afirmacions, perquè aquestes coves després foren emprades per a altres usatges i varen esser deteriorades.

Després d'una primera etapa de vivenda en coves purament naturals, una vegada que aquelles persones s'establiren definitivament a l'illa, començaren a fer les coves dins el marés o la roca. Es lo que s'anomena l'època de les coves artificials. No sabem cert quin era el seu estil de viure, fins i tot no sabem si aquests llocs es destinaven a enterraments, mentre que la gent vivia en cabanes. Aquest almenys pareix el cas d'Algaida.

La utilització d'aquestes coves era funerària i es presenta a molts de llocs de Mallorca associada a cementiris. Per la forma d'enterrament fa pensar, inclús, que s'hi ha d'associar una creença en la supervivència dels morts.

Aquest període va durar fins el 1.300 o 1.200 abans de Crist.

I ja anant al cas concret d'Algaida podem citar les següents coves: PONT DE CABRERA; SA COVA; COVA DE NA NIU (Castellitx) SES CASES NOVES; CA S'ESTANDER; SON GEANT; SON LLUBI; SON MAIG; SON RIBES DE PINA; SA COVA DE CA'N TANO DE PINA. De totes elles, la més estudiada ha estat la del PONT DE CABRERA (devora el creuer de la carretera de Pina amb la de Manacor). Es tracta d'una simple cambra de reduïdes dimensions, ovalada i sense corredor interior; mideix 2,43 metres de diàmetre i 1.80 d'eix menor. La porta és petita, de forma rectangular amb unes regates verticals, la qual cosa fa suposar que tenia qualque tipus de tancament. A l'entrada fa un escalonet de 0,25 metres. Fa molt de temps que està descoberta i no es recorda que s'hi hagi trobat res dedins

Una altra cova és la situada a Sa Comuna i que precisament s'anomena SA COVA, de la qual en Mascaró Passarius en diu lo següent: "En la parte donde ya no se conserva la bóveda de la cueva se han conservado restos del antiguo yacimiento, formado por cenizas, fragmentos de cerámica y algún objeto de bronce. Fue visitada por J.Colominas, al que el propietario enseñó unas barritas cilíndricas de bronce, que junto con los discos del mismo metal forman el conjunto de una de las piezas típicas de esta clase de cuevas, aunque su uso sea desconocido".

Juntament amb aquestes coves ni em d'ajuntar dos grups d'enterrament, com són el de PUNXUAT, del qual el P. Miquel Alcover ens diu que es tracta d'unes sepultures artificials, en concret de dues, que sospita si serien de dos esposos. Sobre aquesta cova artificial (situada darrera les cases de Punxuat) s'han fet moltes suposicions, fins i tot s'ha arribat a suposar si serien del temps dels romans (per tant molt posteriors). Es tracta de tombes d'enterrament que inclús pogueren tenir una llosa de cobertura. L'altre cas és el de SA TORRE, del qual el P. Alcover ens conta que es tracta de cambres espaioses, en aquest cas són unes tombes en forma de nínxol, que tenen igual amplària per la part del cap que per la part dels peus. Té, en concret, 1,75 de llarg per 30 cm. d'ampla.

Talaiot Ets Antigosos (Son Gustí)

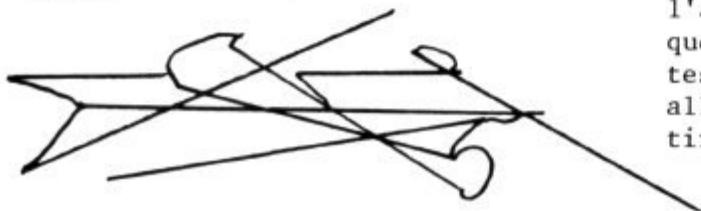
2.- EPOCA TALAIÒTICA

Devers l'any 1.300 abans de Crist començà a Mallorca l'època talaiòtica. El talaiot és una construcció rústica de planta quadrada o circular fet de paret seca, amb pedres molt grosses que pugen una damunt l'altra fins arribar a una altura d'uns quatre o cinc metres. Tenen una cambra central amb un diàmetre de quatre o sis metres aproximadament. S'entra a la cambra per un portalet molt baix, el llindar del qual és d'una sola peça i les branques que l'aguanten d'una o dues pedres.

La motivació d'aquestes construccions no està gaire clara. Uns creuen que era per a habitació humana, altres pensen que era per a defensa i no falta qui cregui que era per enterrament dels personatges distingits. Segurament va servir per a les tres coses segons les circumstàncies. De fet foren construïts al llarg d'un gran període de temps, de tal forma que probablement foren destinats a finalitats distintes segons la data de construcció i la seva tipologia (segons estigui ajuntat a una murada, o situat damunt un putxet, o).

Talaiot Ets Antigosos (Son Gustí)

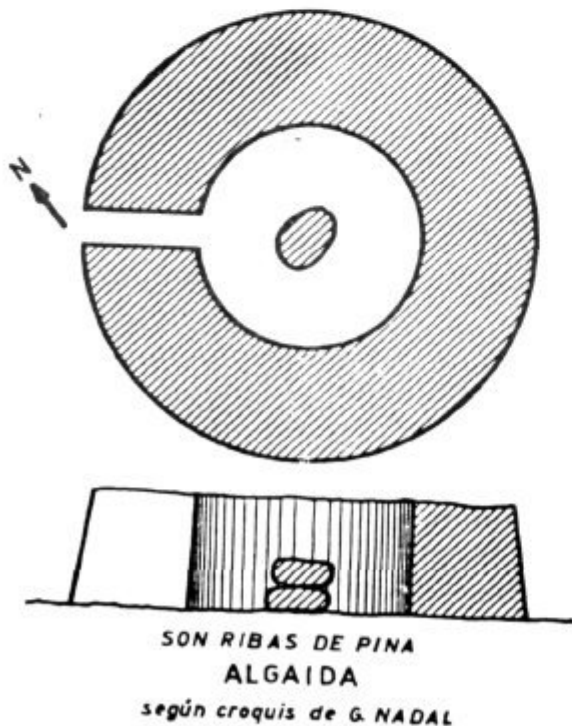
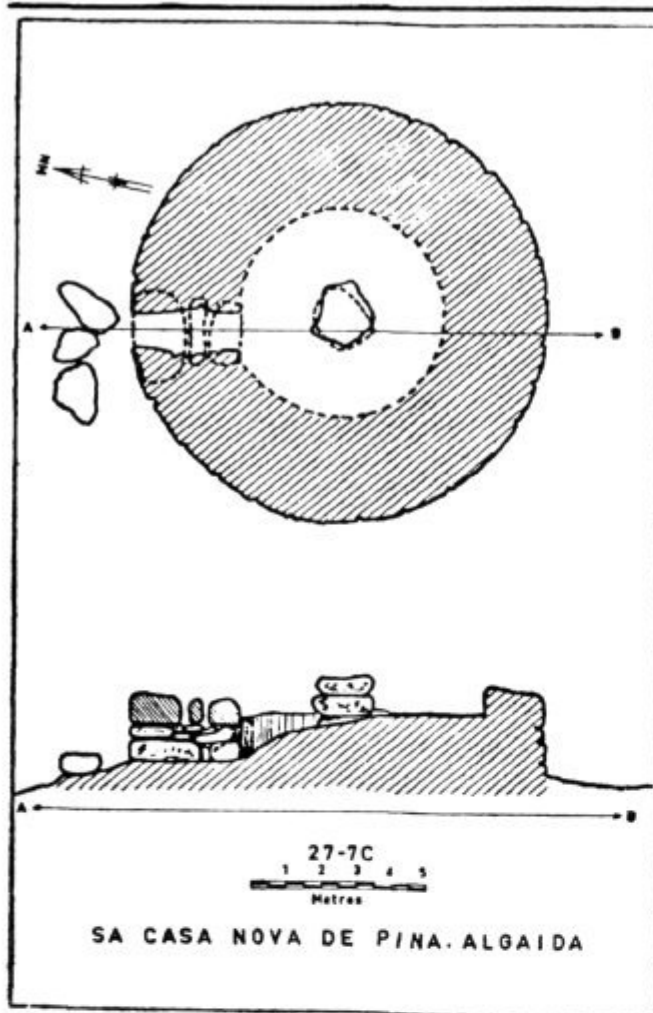

S'ha suposat que Mallorca contava en aquesta època (1.300 - 123 abans de Crist), amb uns 10.000 habitants dedicats a l'agricultura i a la ramaderia. Estaven agrupats en petits nuclis o poblats d'uns 300 o 400 habitants, dels quals no en conservem cap ubicat dins el nostre terme municipal. Seria llarg de contar el fet de que a partir de l'any 800 a.C. començaren a establir-se a Mallorca pobles estrangers (fenicis, grecs, cartaginesos, ...) que ho feren més bé a la vorera de la mar, ja que eren pobles que es dedicaven al comerç marítim. I per aquest motiu tampoc en tenim cap testimoni directe dins el nostre municipi. Els nadius seguiren habitant i construint els seus talaiots i barraques i amb el mateix sistema de vida, sols que el contacte amb aquests pobles els va obrir al comerç a la vegada que molts s'hi llogaren com a guerrers fent-se famosos per tot el món com a grans especialistes en tir de fona.

Bé, i de tot això, què en conservam a Algaida? Com a talaiot ben conservat només en tenim practicamente un, el de SON COLL NOU, que és de planta circular, amb una cambra que té un diàmetre d'uns sis metres; a més té la característica d'esser un dels pocs talaiots a Mallorca que té dos portals. Al mig del talaiot hi havia una gran pilastra d'ullastre que originàriament sostenia el sostre, i que va molts pocs anys va esser llevada per l'actual propietari.

Altres talaiots importants són: SA CASA NOVA DE PINA, que passa per esser un dels que té la cambra de tipus més bé simple, amb la característica que el corredor interior té la mateixa altura que el portal d'entrada. SON RIBES DE PINA, característic per tenir una columna amb una base molt ampla i circular, de tal forma que la cambra es converteix així en un corredor circular entorn de la columna. Fa uns anys s'hi trobaren unes escudelletes que avui es conserven al Museu Arqueològic de Barcelona.

Altres talaiots que cal destacar són el de CA'N FALET i un situat prop de la possessió de Son Gustí. Cap dels dos ha estat excavat ni s'hi ha fet un estudi un poc sistemàtic amb ells. Unicament afegir que l'amo de Ca'n Falet me va comentar un dia que dins la seva finca ha trobat amb moltes d'ocasions ossos, i havia suposat si allà, fa temps, hi hauria hagut un cementiri.

ALTRES MONUMENTS I TROBALLES

Dins aquest tercer apartat hi posaria totes aquelles restes arqueològiques que degut al seu estat de ruïna no es poden identificar o bé es tracta de restes que s'han trobat a determinats llocs, però que no han estat classificats ni datats.

CA'N VERD (Ses tanquetes); molt aprop de Ca'n Falet.

CASTELLITX NOU; on s'ha trobat un cilindre d'uns 70 cm. d'alt amb un forat en forma de campana amb una profunditat d'uns 30 cm. Es desconeix el seu ús.

SON BOU DE PINA; l'any 1927 el Museu de la Societat Arqueològica Lulliana va adquirir un grup de bronzes trobats entre les restes d'un poblat que es coneixia amb el nom de ES CORRELAS, del qual ja no en queda sinó un caramull de pedres, mates i ullastres. Els bronzes són els següents: una destal, una punta de llança, un fragment d'una altra punta de llança, una escarpra, i un objecte d'ús problemàtic. Desconec en aquests moments en possessió de qui estan ni la seva data originària.

SON MIQUELET DE PINA; on s'hi han trobat unes banyes de fang que es troben en el Museu Arqueològic de Barcelona.

SON MESQUIDA NOU; SON PERE NOU; tots dos de difícil identificació.

SON LLUBI; es parla d'un poblat anomenat ES VELAR (de quasi impossible localització) on s'hi va trobar una serp de bronze en posició vertical doblament enroscada, sense coa, boca oberta, ... que pareix més bé d'origen fenici. També pareix que es conserva al Museu Arqueològic de Barcelona.

SON REUS; on es va trobar l'estranya figura anomenada "Satyros ithypallico"; (encara que tenc el dubte de si es va trobar dins el terme de Lluçmajor i d'Algaida).

LES MOLES DE PINA; amb la troballa d'un peu d'home, que mideix 5,5 cm. de llarg i que perteneixia a una estatua de 44 cm. d'altura. L'any 1908 es trobava al museu de D. Jaume Planes a Ciutat.

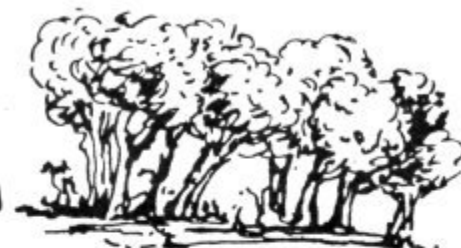
AUBENYA (Randa); on es va trobar una mola preromana, en dues peces, completa. La inferior de 0,18 m. d'alçada i la superior de 0,13 m. Abdues d'un diàmetre de 0,34 m. Es va trobar l'any 1929 i va ingressar al Museu de la Societat Arqueològica Lulliana.

Pere Fullana i Puigserver

(Del "Corpus de Toponímia de Mallorca")

Pina

La dematinada del 19 de juny els carrers de Pina varen despertar amb una escampadissa de fulles escrites no se sap per qui ja que al final només figura la llegenda "Les males llengües". Du per títol "Glosa a un Llucifer" i diu:

El senyor Oliver de Pina
regidor d'aquesta villa
és un home molt valent
a promés a molta gent
treure els colomers de Pina.

Aquest home intel·ligent
un home de molts de sabents
ja en direu si són veres
totes les coses esteses
que heu dit vos d'aquesta gent.

A fet firmar molta gent
dient que l'Ajuntament
l'assumpte ja resoldria
i en cas d'haver-hi amnistia
ho durà a sa permanent
per a molestar aquesta gent.

La gent de Pina diu:
molt a dit, poc a fet
perquè no molesti més
en aquests senyors colomers
No ho sé si li donaré
els vots de l'any qui ve!

CARTA OBERTA A "LA PINENSE"

Davant els fets que vénen succeint amb la societat colomòfila 'La Pinense' -que de "Pinense" només hi té el nom perquè tots els seus components són de fora llevat de dos, un per molt loables raons econòmiques i l'altre no se sap...- farà història des del començament.

Quan me convidaren, com a regidor, a la presentació de la "societat", me digueren que venien a practicar el vol esportiu de coloms i que a la més petita oposició per part del poble se n'anirien.

Els problemes no se torbaren a aparèixer amb motiu que un pinero dins el corral de caseva amb una perdigonada els matà un colom; en lloc de venir a jo per mirar de trobar una solució al problema, els "esportistes" varen fer intervenir la Guàrdia Civil, obligant a que uns quants colomers del poble tancassin els seus coloms, que tota la vida havien estat amollats.

Davant la presa de postura del poble, se me va requerir com a regidor perquè l'Ajuntament aturàs els peus a aquesta gent. El meu deure és protegir i gestionar els interessos públics de Pina, però abans de moure'm en aquest sentit vaig demanar firmes a fi de respaldar la seva demanda. Estant així les coses, vaig demanar a un dels socis, de forma no oficial, que se n'anassin del poble en vista de la situació i de la promesa que me feren en la seva presentació. La contesta fou que s'anirien, però volien posar algunes coses en clar. Vaig dir-les que les venjances i ajusts de comptes me pareixien fora de lloc.

Em foren presentades un centenar de firmes, per lo que llavors sí que vaig trobar oportú intervenir. Juntament amb el senyor Batle visitarem el Sr. Governador que ens va dir que era competència de l'Ajuntament prohibir qualsevol activitat dins el seu municipi.

La Corporació Municipal en Sessió extraordinària de 22 de maig va adoptar per unanimitat l'acord de suspendre les activitats de la societat en tot el casc urbà de Pina, acord que els fou notificat. Els coloms seguiren volant. Amb data de 3 de juny va ésser notificat a 'La Pinense' per la policia municipal un nou requeriment. Amb el més olímpic despreci al poble i als seus representants (l'Ajuntament) els coloms continuaren volant; és més, se qüestiona, per persones

passa a la pg. següent

ve de la pg. anterior

afectes a "La Pinense"; que ni els regidors ni l'Ajuntament ni el Govern Civil són competents per manar que acabin les seves pràctiques esportives.

L'Ajuntament, esgotats tots els recursos legals, ha posat tota la documentació en coneixement del Govern Civil a fi que aquest obligui a complir l'acord municipal.

Per altra part he de resaltar que complint estrictament i de forma legal amb el meu deure, he estat amplament qüestionat pels senyors afectes a "La Pinense" i amb paraules bastant grosseres, que demostren una gran falta de civisme; és més, a les paraules que els digueren alguns pineros perquè se n'anassin de Pina els esportistes contestaren que "per collons" -perdonau l'expressió, però és textual- no se n'anirien.

Vull afegir a l'opinió pública de Pina que jo tenc per costum firmar els meus escrits.

Antoni Oliver Arrom

Noticiari

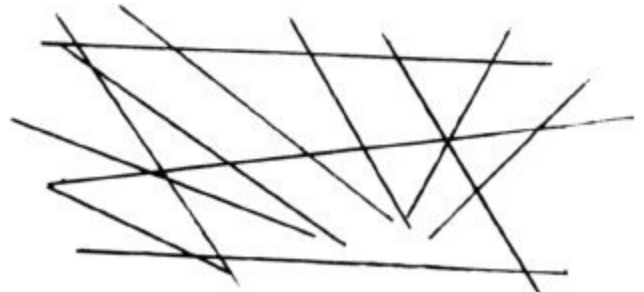

Grup d'allots guanyadors del Campionat de Balears de scacs dins els jocs escolars.

FESTA "CARROZA"

Amb la intenció de recaudar uns dobbers pels campaments que cada any s'organitzen pels nins i nines del poble es va celebrar el dissabte dia 26 una festa. Va començar amb un passacarrers dels caparrots que havien fabricat els mateixos allots amb l'assessorament dels joves del Club d'Esplai.

El vespre, a Sa Placeta des Sitjar, hi va haver una festa amb dos bons conjunts i amb molta assistència de públic. Amb molta animació es va celebrar un concurs de ball de parelles "carrozas" i elecció de "miss Carroza". No podem entrar en més detalls perquè la festa ens agafa amb ES SAIG practicamente tancat. Esperam que l'èxit econòmic hagi estat en consonància amb la finalitat de la festa.

noticiari

noticiari

noticiari

VISITA A CURA DEL PRESIDENT
DE LA GENERALITAT.

Tancant la seva visita a les Illes el President de la Generalitat Jordi Pujol va esser a Cura el dia 23 horabaixa. Estava acompanyat pel President Albertí i les respectives esposes a més d'un nombrós sèquit d'autoritats i periodistes. Fou rebut pel Batle d'Algaida amb altres representants de l'Ajuntament i pel Superior de la Comunitat. Després de l'actuació dels cossiers va passar a l'església i a l'aula de Gramàtica on va firmar al llibre d'honor.

E President Pujol va dir que havia volgut cloure la seva visita amb la pujada a Cura per diverssos motius: primerament per considerar el Puig de Randa un dels llocs més representatius de la religiositat mallorquina juntament amb Lluc; va recordar que allà dalt hi va trobar la inspiració i l'energia aquell gran "català de Mallorca" que fou Ramon Llull; va agrair als cossiers la seva actuació destacant que són una de les manifestacions més profundes i arrelades de la nostra personalitat de poble, atacada i en perill, que hem de defensar per damunt tot. Finalment va recordar que Algaida és un dels llocs de Mallorca que més bé coneix, que hi havia estat en altres ocasions i que en guarda uns records immillorables.

ACTUACIONS DELS COSSIERS

Aquest mes de juny els nostres cossiers hantengut dues actuacions. La primera va esser a Barcelona, concretament a Cornellà, el dia 12. Les notícies que tenim són que els seus balls varen agradar molt.

La segona actuació va esser dia 23 a Cura amb motiu de la visita del President de la Generalitat Jordi Pujol acompanyat del President del Consell Jeroni Albertí. El President Pujol havia manifestat l'interés que tenia per veure actuar els cossiers; va presenciar un parell dels seus balls i en va quedar, segons paraules seves, molt satisfet i impressionat.

SOCIETAT DE CAÇADORS
CONVOCATÒRIA D'ASSEMBLEA.

Dia: dissabte, 3 de juliol de 1982.
a les 10 del vespre.

Lloc: Sa Portassa.

Ordre del dia: Normes per la temporada 1982-83.
Dies per entregar els permisos i pagar les quotes.
Projectes de la Junta Directiva.
Preguntes.

Dins la mateixa convocatòria de l'Assemblea, La Junta Directiva informa al socis d'uns quants de punts:

1.- Enguany la Junta s'ha encarregat de treure Llicències de Caça als socis que ho han demanat. Es un servici pels socis que es fa comptes oferir l'any qui ve.

2.- També va acordar pagar a tots els socis un seguro de Responsabilitat Civil amb una cobertura de cinc milions de pts. D'aquesta manera es cobreix qualsevol desgràcia que pugui tenir un soci.

3.- Referent a l'apertura de la temporada de caça encara no se pot assegurar res. Possiblement pel dia de l'Assemblea ja es pugui informar amb certesa sobre aquest tema.

Festes SANT Jaume

Hem rebut de l'Associació de Pares el programa de festes que publicam a continuació amb l'advertència que falta la confirmació d'alguns actes.

Dia 24, dissabte.

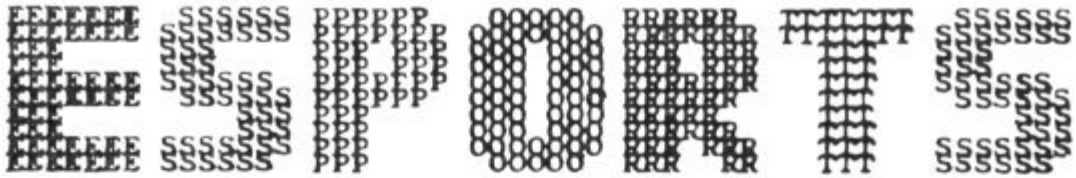
- 19 hores: inauguració d'exposicions.
 19,30: La Banda de Música, acompanyada dels caparrots i altres des-freses, recorreran el poble.
 20 h.: Els Cossiers faran el quadrat amb els xeremiers de Pina.
 20,30: A Sa Plaça, concert a càrrec de la Banda de Música d'Algaida.
 22,30: Al recinte de Ses Escoles, Monumental Verbena amenitzada pels conjunts KUARZO - GROPS Y CAROL - CRISIS.
 preus populars i servici de bar.
 24 h: Revetla: Rodelles, coets i bombes (Pirotècnia Jordà de Lloret).

Dia 25, diumenge.

- 9 hores: Alborada pels xeremiers de Pina.
 10: Simultànies de Scacs donades per Bartomeu Roig contra els 12 jugadors de categoria escolar millor classificats del Torneig "Sant Jaume 82".
 10,30: Tir al plat. Lloc: Es Porrassar.
 12: Missa de festa. Ball dels Cossiers.
 13: Entrega de trofeus del torneig de Scacs al local juvenil.
 17,30: Partit de futbol, pendent de confirmació.
 19: A Sa Plaça. El Grup Cucorba escenificarà l'obra "En toni Mig-dimoni i els estudiants de sa cova de Sineu".
 22: Concert per la Banda de Música d'Algaida.
 22,30: Gran Verbena al recinte de Ses Escoles amb LOS CINCO DEL ESTE i GEMINIS.

Dia 26, dilluns.

- 11,30: A Sa Plaça; Carreres de joies, de sac, cucanyes i altres entreteniments per nins i nines. Pels més grans, carreres a peu voltant Sa plaça.
 17: Gran Premi Ciclista Algaida (programes apart). Organitza Club Ciclista "Els 4 vents". Hi haurà carrera local organitzada pel Club ciclista "A poc a poc".
 22,30: Recital de Cançó mallorquina: En Toni Morlà i el Grup Batamano. A Sa Plaça.
 24,30: gran Traca final i fins l'any qui ve.

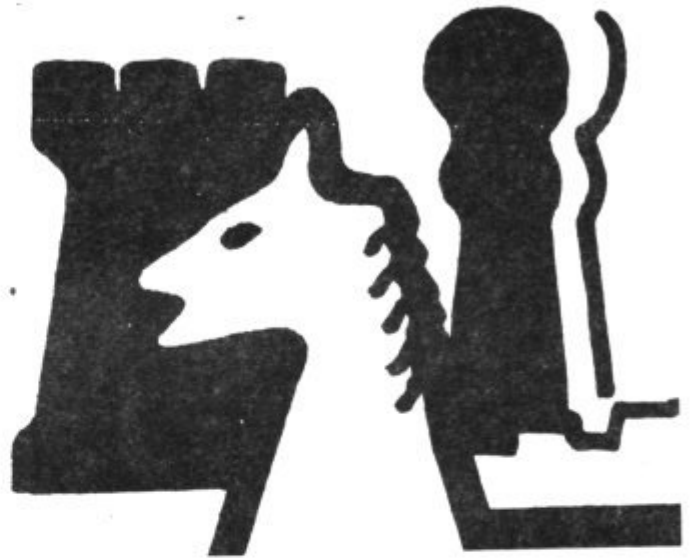
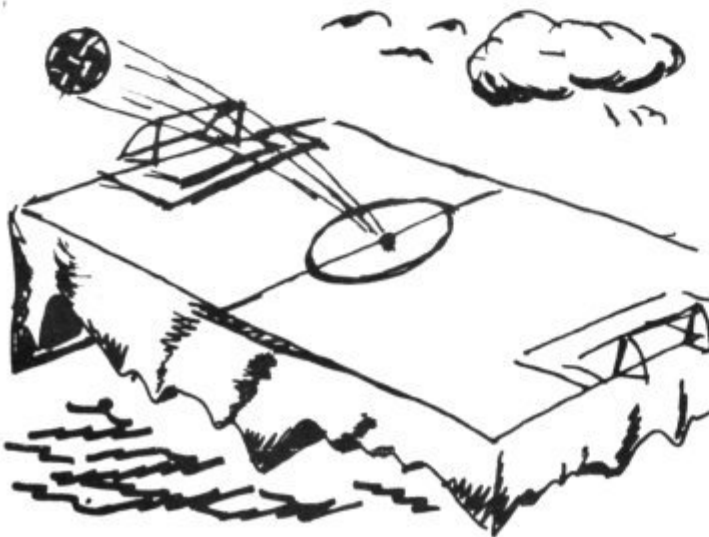
FUTBOL

El passast dia 5 de juny es va celebrar l'assemblea ordinària del C.D. Algaida, amb poca assistència de socis i poca representació de jugadors de la temporada que ha acabat. Pel que fa a la situació econòmica l'any s'ha acabat amb un dèficit d'unes 50.000 pessetes si bé la directiva i jugadors tenen el compromís d'amortitzar-lo.

La directiva va presentar la dimissió; una vegada tractat el tema en assemblea, no va sortir ningú que volgués agafar el club.

Dia 10 de juliol és el darrer dia per presentar a la Federació les directives i els equips que vulguin prendre part a la competició de la propera temporada. Per lo tant el panorama no pot ésser més trist i desolador. Ni els possibles jugadors mostren el més mínim interès per jugar, ni els aficionats ganes de mantenir el futbol, al manco de categoria regional, al nostre poble. Per altra part, a la reunió de socis fundadors de dia 25 de juny no va sortir cap solució ni tan sols intents de trobar-ne.

Per molt de greu que mos sap a tots els que estimam el nom i lo que representa l'Algaida, pareix que això no té cura. !Voldríem equivocar-nos!

SCACS

En aquest apartat de scacs lo primer que volem fer és donar l'enhorabona als campions de Balears d'aquest esport dins la categoria escolar. Els representants del Col·legi Pare Pou han conseguit aquest gran èxit. !Quin paper que han fet els representants d'ALGAIDA!

El torneig de scacs "Sant Jaume 82" continua el seu programa amb una gran competitivitat per part de tots els participants. Quan duen sis jornades i només en falten dues, encapçalen la classificació en Miquel Vidal amb 6 punts i en Joan Capellà amb 4,5 a la categoria dels grans, mentre a edat escolar en Biel Oliver també en té 4,5. Hi ha uns quants de jugadors que tenen una mica d'aventatge, però no se poden confiar gens perquè a les partides que falten tot pot succeir degut a la poca diferència de punts.

Per Sant Jaume es tancarà aquesta edició del torneig amb l'entrega de trofeus i amb festa i alegria.

Joan Trobat

BIBLIOTECA MUNICIPAL.

La Biblioteca Municipal d'Algaida va esser creada l'any 1933. Era batle D. Antoni Mulet Gomila i el nostre va esser un dels poquíssims pobles de Mallorca que aprofitaren l'oportunitat que ofería el Govern. Es va obrir amb un conjunt de 300 llibres que estan registrats amb data de l de juliol de 1933. L'octubre de 1935 s'hi va afegir un nou lot de 250 llibres. Durant quinze anys no s'hi registrà cap llibre nou, més bé hi va haver una minva d'una vintena de llibres expurgats durant la guerra per considerar que eren perillosos. Per cert que aquesta expurgació es va fer amb uns criteris molt "originals".

Pe'l gener de 1950 arribaren 250 llibres més i des de llavors es va anar incrementant el fons de la biblioteca, sobretot amb les publicacions més o manco oficials del Ministeri d'Informació i Turisme. La veritat és que la majoria de llibres que enviaven des de Madrid eren de propaganda del règim o de molt poc interès pels possibles lectors.

Quan la Corporació actual va entrar a l'Ajuntament la Biblioteca estava molt abandonada. Les fitxes estaven dins uns calaixos tudesques per la humitat i es varen haver de refer gairebé totes. El llibre de registre estava aturat a dia 30 de desembre de 1970; els volums ingressats posteriorment estaven acaramullats sense ni tan sols registrar-los. Oficialment hi havia 1781 volums si bé a la pràctica aquest número era fals perque n'havien desaparegut.

L'estiu de 1980 un grup de joves es varen oferir per treballar desinteressadament i es va posar al dia el llibre de registre, es varen fitxar els llibres que no hi estaven, es referen les fitxes mal fetes o en mal estat i es va acabar el fitxer d'autors.

I així la Biblioteca es va poder obrir al públic l'octubre de 1980 amb uns resultats molt encorajadors: en poc més d'un any i mig s'hna tret de la Biblioteca 1444 llibres. Això sense comptar els que s'han consultat a la mateixa Biblioteca perque es tracta de volums que no es poden deixar en préstec.

Actualment, 24 de juny, els volums registrats són 2567 i ben aviat s'incrementaran amb els que es comprin amb la quantitat assignada dins el pressupost per aquest fi.

L'Ajuntament ha adquirit cada any una certa quantitat de llibres i a més hi ha hagut una subvenció del "Centro Nacional de Lectura" i la col·laboració important de "La Caixa" a més d'uns quants llibres donats per particulars i qualque entitat com l'Institut d'Estudis Balearics.

El local, al corral de l'Ajuntament, és nou i està molt ben dotat de mobiliari. Hi ha uns 30 metres d'estanteries que afortunadament van en camí de quedar-se insuficients ben aviat.

Fa poc la Conselleria d'Educació i Cultura de les Illes Balears va crear el Centre Coordinador de Biblioteques i ha anat formant-ne a diversos pobles de Mallorca. L'Ajuntament està estudiant la conveniència d'integrar la nostra Biblioteca dins la xerxa del Centre Coordinador amb les aventatges que això suposa: aportació inicial d'uns llibres, compra anual per una quantitat equivalent al 50 % que hi destini l'Ajuntament, assessorament tècnic, etc. L'Ajuntament ha de posar-hi el local amb el seu manteniment i tenir un bibliotecari, a part de destinar a la compra de llibres el 0,25 % del pressupost.

Acabarem dient que la resposta dels nins i joves respecte a la Biblioteca és molt satisfactòria; la prova la tenim en aquests casi 1500 llibres que s'han tret en poc temps. En canvi la gent major pareix que està empagaïda d'anar a cercar llibres.

Potser també hi hagi un cert desconeixement de les possibilitats que ofereix a tots els aficionats a la lectura. Esperam que aquest reportatge hagi servit per donar a conèixer la nostra Biblioteca.